Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: ”Samlede Skrifter”, i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 239. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358671856/facsimile.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

som stammer fra de sidste Maaneder af Aaret 1798. I Oktober dette Aar var Schelling traadt ind i Romantikernes Kres i Jena. Fra da af findes intet Bogstav mere af hendes Haand.

Blandt Manuskripterne er der især to, som aabner et dybere Indblik i Schlegels Udviklingsgang. Det er to forskellige Tekster til *En Skærsommernatsdrøm*.

Før A. W. Schlegels Tid havde Ingen i Tyskland eller andensteds prøvet paa gennemgaaende at oversætte Shakespeares Vers paa Vers. Der eksisterede kun to ældre tørre Prosa-Oversættelser, Wielands og Eschenburgs. Som ung Student i Göttingen gjorde Schlegel det første Forsøg paa at gengive nogle Brudstykker af Versene i *Skærsommernatsdrømmen* ved tyske Vers. Han havde fra Barnsben af været «en lidenskabelig Versemager». Dette Talent var øjensynligt nedarvet. Et halvt Aarhundrede før han og hans Broder optraadte, havde ligeledes to Brødre Schlegel havt et Navn i Literaturen, Johan Elias, der længe levede i Kjøbenhavn, sluttede sig til Holberg og i alt, hvad der angik Teatervæsen, var en Forløber for Lessing, og Johan Adolf, August Wilhelms og Friedrichs Fader, der vel var uden synderlig Oprindelighed, men udrustet med afgjorte sproglige og formelle Evner.

Som ung Student, hvis Væsen tidligt ytrede sig i en Blanding af filologisk Bøjelighed og digterisk Selvbestemmelse, nærede Wilhelm en lidenskabelig Længsel efter at gøre Bekendtskab med Bürger, der som Professor ved Göttinger Universitetet førte et ulykkeligt og afsondret Liv, idet hans Digter-Ry her, hvor kun Faglærdom gjaldt, ingen Anseelse skaffede ham, medens Agtelsen for hans Karakter havde lidt, altsom hans samtidige Forhold til hans Hustru og dennes Søster blev bekendt. Bürger, der i Göttingen følte sig som en Forvist, optog med den inderligste Varme den fine, talentfulde Elev, der forud for ham havde en sikrere Smag og et bedre ordnet Kundskabsforraad. Bürger stod dengang endnu som Tysklands første Lyriker og første Verskunstner. Schlegel lærte ham alle sproglige og metriske Kunstgreb af, alle Midlerne til ved Ordvalg og Ordstilling, ved Behandling af Rytmen og Versemaalene at frembringe en kunstnerisk Virkning, og gik med sin medfødte Gave til at efterdigte saa vidt i Tilegnelsen af Bürgers poetiske Ejendommelighed som det var muligt for hans ganske forskelligartede Naturanlæg. Hans Digt *Ariadne* klinger som var det skrevet af Bürger. I Sonetten, hvis

dengang i Tyskland nyopdagede Form det lykkedes Bürger at beherske, kom Schlegel ham saa nær, at man, da Schlegels samlede Værker mange Aar senere blev udgivne, ved Uagtsomhed deri har optaget to Sonetter, der er digtede af Bürger.

Læreren hyldede da ogsaa den megetlovende Elev i en udmærket Sonet, der begynder:

Junger Aar, dein königlicher Flug
Wird den Druck der Wolken überwinden,
Wird die Bahn zum Sonnentempel finden,
Oder Phöbus' Wort in mir ist Lug

og der slutter med disse beskedentsmukke Linjer:

Dich zum Dienst des Sonnengotts zu krönen
Hielt ich nicht den eignen Kranz zu wert,
Doch — dir ist ein besserer beschert.

Schlegel svarede med en Undersøgelse af Bürgers kolde Pragtstykke *Das hohe Lied von der Einzigen*, der priser dette Digt som et episk Vidunder, og sammen med Bürger begyndte han nu en Oversættelse af *Skærsommernatsdrømmen* saaledes, at han gjorde Hovedarbejdet, Bürger kun gik det Skrevne efter. Imidlertid stod han endnu fuldstændigt under den Bürger'ske Tekniks Herredømme, og Haandskrifterne lærer os, at han altid underkastede sig Bürgers Ændringer, særligt dennes Hang til det Fuldttonende, altfor Kraftige. Dog Bürger gjorde sig som Oversætter ikke Ulejlighed med at give saa klart et Spejlbillede, han formaaede, af Shakespeare's Særegenheder; han gav kun Billedet af sin egen Ejendommelighed, idet han med en vis Voldsomhed fremhævede de drøje og kaade Repliker og de Steder, hvor vildfarne Lidenskaber møder hinanden: han forstærkede og overdrev ethvert Træk, der svarede til hans Forkærlighed for en djærv Spøg, og drev den Trolddom ud, der laa over de ømme og fine Partier. Saa stor en Forkærlighed den unge Schlegel end af Naturen havde for Elegance, saa stræbte han dog ogsaa i denne Henseende at vandre i sin Mesters Spor og blev ikke sjældent grov og plump, hvor han troede at være naturlig og frisk.

Bedre end Bürger havde Herder kunnet vejlede den unge Schlegel. I de Brudstykker af Shakespeare'ske Scener, som